

วีระเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

แค่ไหน ถึงจะมีส่วนได้เสีย

เรื่องนี้ผู้ขอข้อสำเนาเอกสารไปเพื่อใช้ในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง แต่กว่าจะได้ก็ไม่ทัน การในขั้นคณะกรรมการ คงต้องไปใช้ในขั้นศาลต่อไป แต่ก็อย่างที่ง เก็บไว้ใช้เป็นตำราอ้างอิงได้

นายเชื้อใจคนหากันบ้างบี เพราณนงบีบอกว่าแยกทางกับสามี เลี้ยงลูกของคนเดียว สังคมยังหนึ่งเมื่อไปกันไม่ได้นายเชื้อใจก็จะเลิกบ นางบีจึงร้องเรียนต่อหน่วยงานของนายเชื้อใจทุกรอบดับชั้น จนถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นายเชื้อใจจึงมีหนังสือถึงสำนักทะเบียนกลางขอข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสถานภาพการสมรสของนางบีว่ายังมีทะเบียนสมรส หรือได้จดทะเบียนหย่าแล้วหรือไม่ และขอสำเนาเอกสารหลักฐานทะเบียนการหย่าเพื่อใช้ชี้แจงแก่ขอกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่สำนักทะเบียนกลางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า ข้อมูลดังกล่าวประกอบไปด้วยข้อมูลตัวบุคคลตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร ห้ามเปิดเผย และนายเชื้อใจไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับข้อมูล จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นายเชื้อใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สำนักทะเบียนกลางมีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหมือนที่มีหนังสือแจ้งนายเชื้อใจไปแล้ว พร้อมยกข้อกฎหมายพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลจะเปิดเผยได้ต่อเมื่อผู้มีส่วนได้เสียจะมีมติสัมพันธ์ด้วย และก็ยังยืนยันว่านายเชื้อใจไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับนางบีที่เป็นเจ้าของข้อมูล จึงปฏิเสธไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาประเด็นว่า นายเชื้อใจมีเหตุผลเพียงพอที่จะเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้หรือไม่ รับฟังได้ว่านายเชื้อใจต้องการใช้ข้อมูลเพื่อชี้แจงแก่ขอกล่าวหาตามที่ถูกร้องเรียนต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุว่าไปมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง พิจารณาจากประโยชน์ได้เสียของนายเชื้อใจและความสัมพันธ์ระหว่างนายเชื้อใจกับนางบีเห็นว่ามีเหตุผลเพียงพอที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของนางบีได้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แต่อย่างใด จึงวินิจฉัยให้สำนักทะเบียนกลางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจดทะเบียนสมรสของนางบีให้นายเชื้อใจทราบได้ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง โดยกำหนดเงื่อนไขให้เฉพาะในการชี้แจงแก่ขอกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น

ขอให้หน่วยงานเก็บเรื่องนี้เป็นกรณีศึกษาอ้างอิงได้เลยครับ ไม่ใช่ปฏิเสธไว้ก่อนทั้งที่ขอกล่าวหาก็ชัดเจนแล้ว ยังไม่มีสิทธิเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามคำนิยามของกฎหมาย ก็ไม่รู้ว่าต้องเอาอะไรมาพิสูจน์คำว่า มีส่วนได้เสีย มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๗ ๔๖๗๙ www.oic.go.th

(ที่ สค ๖๐/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”